

บรรณาธิการประจำฉบับแถลง

วารสารประชากรศาสตร์ฉบับนี้เป็นวารสารปีที่ 6 ฉบับที่ 1 กองบรรณาธิการมีความภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้นำเสนอผลงานที่เต็มไปด้วยเนื้อหาสาระทางวิชาการออกสู่สายตาของท่านผู้อ่านมาเป็นเวลาถึง 5 ปี

สำหรับวารสารประชากรศาสตร์ฉบับนี้ นับเป็นวารสารฉบับพิเศษ เนื่องจากเป็นวารสารประจำฉบับเหมาะกับการประกาศนโยบายประชากรแห่งชาติครบรอบ 20 ปี ดังนั้นวารสารฉบับนี้จึงขอเสนอบทความเรื่อง จากวันนั้นถึงวันนี้: 20 ปีของนโยบายประชากรไทย โดย ดร.ภัสสร ลิมานนท์ ซึ่งเป็นการทบทวนเอกสารและข้อเขียนต่างๆ เกี่ยวกับวิวัฒนาการของนโยบายประชากรแห่งชาติตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา ตลอดจนวิเคราะห์ถึงความสำเร็จของนโยบายประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากรที่เกิดขึ้น รวมทั้งเสนอแนวคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับนโยบายประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากนี้บทความเกี่ยวกับนโยบายประชากรไทยแล้ว ในโอกาสที่รัฐบาลจะดำเนินการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะทั่วประเทศ ในระหว่างวันที่ 1-30 เมษายน 2533 ในวารสารฉบับนี้จึงได้นำเสนอบทความที่น่าสนใจเกี่ยวกับสำมะโนประชากรอีกสองบทความได้แก่ การทำสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2533 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ และบทความเรื่อง ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับสำมะโนประชากรของประเทศไทย โดย คุณศิริวรรณ ศิริบุญ เป็นบทความซึ่งเสนอความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับสำมะโนประชากรและเคหะสำหรับท่านผู้อ่านโดยเฉพาะ สำหรับบทความที่สี่นั้น ดร.พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ เสนอบทความเรื่อง ความเสียใจอันเนื่องมาจากการทำหมันในประเทศไทย อันเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากโครงการวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อดังกล่าวถึง 5 โครงการ ซึ่งผู้อ่านจะได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ส่วนบทความสุดท้ายเป็นบทความเรื่อง ทักษะที่มีต่อความตายและการเลือกสถานที่ตายของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ และอาจารย์สุลี ทองวิเชียร ซึ่งเป็นการเสนอข้อมูลและทักษะที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุที่น่าสนใจอีกโครงการหนึ่ง นอกจากนี้กองบรรณาธิการขอเสนอตรชนีวารสารตั้งแต่ปีที่ 1-5 ซึ่งประกอบด้วยตรชนีผู้แต่ง ตรชนีชื่อเรื่อง และตรชนีหัวเรื่อง พร้อมวารสารฉบับนี้ด้วย

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านผู้อ่านจะได้รับความรู้ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่น่าสนใจจากบทความทุกบทความที่ทางกองบรรณาธิการได้เลือกสรรมาเสนอท่านผู้อ่านในวารสารฉบับนี้อย่างจุใจ และหวังว่าท่านผู้อ่านและสมาชิกของวารสารทุกท่านจะยังคงให้การสนับสนุนด้วยดีตลอดไป

ภัสสร ลิมานนท์

สถาบันประชากรศาสตร์ขอขอบคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนการจัดพิมพ์วารสารประชากรศาสตร์นี้

วารสารประชากรศาสตร์

ปีที่ 6

มีนาคม 2533

ฉบับที่ 1

วารสารประชากรศาสตร์ เป็นวารสารทางวิชาการของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุนค่าพิมพ์วารสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการทางประชากรศาสตร์ โดยเฉพาะในด้านภาวะเจริญพันธุ์ ภาวะการตาย การย้ายถิ่น การวางแผนครอบครัว กำลังแรงงาน ประชากรกับการพัฒนา

คณะกรรมการจัดทำวารสาร

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รองศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ เทพวัลย์

ศาสตราจารย์ ดร. เทียนฉาย กิระนันท์

รองศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ ประสาทกุล

บรรณาธิการและบรรณาธิการประจำฉบับ

รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทสร ติมานนท์

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกื้อ วงศ์บุญสิน

จันทร์ เพ็ญ แสง เทียนฉาย

มยุรี นกยูงทอง

ศิริวรรณ ศิริบุญ

คาราวรรณ เจียมเต็มพูน

สากล เขียวสกุล

อัจฉรา ชวีชัยวิบูลย์ผล

ผู้ที่ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกวารสารประชากรศาสตร์ โปรดกรอกใบสมัครที่แนบท้ายวารสารนี้ และส่งมาที่สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330 พร้อมกับค่าบำรุง โดยอาจชำระค่าบำรุงเป็นชานาติหรือตัวแลกเงินทางไปรษณีย์ สั่งจ่าย ป.ณ. จุฬาลงกรณ์ ในนาม สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ค่าบำรุงปีละ 35 บาท)

คำชี้แจงการส่งเรื่องมาลงพิมพ์

วารสารประชากรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้และความคิดทางประชากรศาสตร์ ลักษณะของบทความอาจอยู่ในรูปข่าว จดหมาย บทความความคิดเห็น บทความทางประชากรศาสตร์ บทความสัมภาษณ์ งานวิจัย หรืออื่น ๆ

วารสารประชากรศาสตร์ทำหน้าที่ประสานความสัมพันธ์ระหว่างนักประชากรศาสตร์ นักสังคมศาสตร์ด้วยกัน และกับสังคม จึงขอเชิญชวนท่านใช้วารสารนี้ให้เกิดประโยชน์ โดยการเสียสละเวลากำลังความคิด ค้นคว้า และเขียนเรื่องส่งมาเพื่อพิจารณาลงพิมพ์

เพื่อให้เรื่องต่าง ๆ อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ขอชี้แจงหลักการเขียนและส่งเรื่องมาลงดังนี้

1. หลักทั่วไป

- 1.1 ต้นฉบับ พิมพ์ดีดหน้าเดียวมีความยาวไม่เกิน 10 หน้ากระดาษพิมพ์ยาว ส่งจำนวน 2 ชุด
- 1.2 ต้นฉบับที่เป็นงานแปลหรือเรียบเรียงจะต้องบอกแหล่งที่มาโดยละเอียด
- 1.3 ชื่อเรื่องควรสั้นชัดเจนได้ใจความตรงตามเนื้อหา ใช้ภาษาง่าย ๆ หลีกเลี่ยงคำภาษาอังกฤษหรืออื่น ๆ โดยเขียนทับศัพท์ภาษาไทยให้มากที่สุดและวงเล็บภาษาอังกฤษหรืออื่น ๆ ไว้ครั้งแรกครั้งเดียว คำทับศัพท์ภาษาไทยที่ใช้แพร่หลายหรือปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่ต้องวงเล็บภาษาอังกฤษ คำย่อต้องมีคำเต็มบอกไว้ ตัวอย่างสัญลักษณ์ควรใช้ในตารางหรือกราฟเท่านั้น
- 1.4 ต้นฉบับจะต้องแสดงชื่อผู้เขียน ผู้เรียบเรียง หรือผู้แปล โดยแจ้งชื่อ นามสกุลจริง ตำแหน่งทางวิชาการ สถานที่ทำงาน จังหวัด รหัสไปรษณีย์และหมายเลขโทรศัพท์ (รหัสทางไกล-หมายเลข)
- 1.5 ผู้เขียนบทความในวารสารประชากรศาสตร์ อาจใช้เครื่องหมายวรรคตอน เพื่อความกระชับของบทความได้
- 1.6 ต้นฉบับจะได้รับการตอบรับ และพิจารณาโดยกองบรรณาธิการ ต้นฉบับจะไม่มีการส่งคืน ผู้เขียนจึงควรทำสำเนาไว้ด้วย

2. การอ้างอิง

- 2.1 บทความวิจัยต้องมีการอ้างอิงที่มาของข้อมูล ส่วนบทความอื่น ๆ จะมีหรือไม่ก็ได้ โดยอาจใช้ในรูปแบบของบรรณานุกรม
- 2.2 การอ้างอิงเอกสารภาษาไทย ให้ใช้ (ชื่อตัว, ชื่อสกุล, ปี พ.ศ. ที่พิมพ์) เช่น (นิพนธ์ เทพวัลย์, 2523) ในกรณีมีมากกว่า 1 บทความของผู้เขียนคนเดียวกันในปีเดียวกัน ใช้เรียงด้วยตัวอักษรไทย เช่น (บุญเลิศ เลี้ยวประไพ, 2520 ก) กรณีผู้เขียนมากกว่า 2 คน ใช้ และคณะ ต่อจากผู้เขียนคนแรก
- 2.3 การอ้างอิงเอกสารภาษาต่างประเทศ ให้ใช้ (ชื่อสกุล, ปี ค.ศ. ที่พิมพ์) เช่น (Bogue, 1969) ในกรณีมีมากกว่า 1 บทความของผู้เขียนคนเดียวกันในปีเดียวกันใช้เรียงด้วยตัวอักษรอังกฤษ เช่น (Bulatao, 1979 b) กรณีผู้เขียนมากกว่า 2 คนใช้ et al. เช่น (Arnold, et al., 1975)

3. การเขียนเอกสารอ้างอิงและบรรณานุกรม

- 3.1 วารสารภาษาไทย ให้เรียงลำดับดังนี้ ชื่อตัว ชื่อสกุล (ปี พ.ศ. ที่พิมพ์) “ชื่อเรื่อง.” ชื่อหรือชื่อย่อวารสาร ปีที่, ฉบับที่ : หน้าแรก-หน้าสุดท้าย. ตัวอย่างเช่น
เยวลักษณะ ราชแพทยาคม. (2516) “แนวโน้มและลักษณะการเพิ่มของประชากรไทย.” วารสารประชากรศึกษา 1, 2 : 59-83.
- 3.2 วารสารต่างประเทศ ให้เรียงลำดับดังนี้ ชื่อสกุล, ชื่อนำย่อ ชื่อตามย่อ. (ปี ค.ศ. ที่พิมพ์) “ชื่อเรื่อง” ชื่อหรือชื่อย่อวารสาร ปีที่, ฉบับที่ : หน้าแรก-หน้าสุดท้าย. ตัวอย่างเช่น
Berelson, B. (1971) “Population policy : personal notes.” *Population Studies* 25, 2 : 173-182.
- 3.3 ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงมิใช่วารสาร ให้อ้างอิงโดยอนุโลมตามหลักดังนี้ ชื่อผู้เขียน. [ไทยหรืออื่น ๆ ตามแต่กรณี] (ปีที่พิมพ์) ชื่อเรื่องชื่อหนังสือและรายละเอียด เช่น วิทยานิพนธ์ ฯลฯ. เมืองที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, หน้าที่ใช้อ้างอิง. ตัวอย่างเช่น
สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, รัชชชัย อาทรสุขุระสุข และ พิสิฐ สุกรีพิงศ์. (2523) สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคม-ศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 5-6.
Salas, Rafael M. (1984) *Reflections on population*. New York : Pergamon Press, 37-42.
- 3.4 การเรียงลำดับเอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม ให้เรียงตามตัวอักษร และให้เรียงเอกสารอ้างอิงภาษาไทยแล้วต่อด้วยเอกสารอ้างอิงภาษาอังกฤษและอื่น ๆ

สารบัญ

บรรณาธิการประจำฉบับแฉ่ง

บทความประจำฉบับ

จากวันนั้นถึงวันนี้: 20 ปีของนโยบายประชากรไทย	ภัสสร ลิมานนท์	1
การทำสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2533	สำนักงานสถิติแห่งชาติ	33
ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับสำมะโนประชากรของประเทศไทย	ศิริวรรณ ศิริบุญ	37
ความเสียใจอันเนื่องมาจากการทำหมันในประเทศไทย	พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ	45
ทัศนะที่มีต่อความตายและการเลือกสถานที่ตายของผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร	พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ สุลี ทองวิเชียร	65